

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Катерина АЛЕКСЄЄВА

29 серпня 2024

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватний ліцей
«Унікум» м. Києва»
на 2024/25 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1-4 класи

Схвалено
на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 1
від 29 серпня 2024 р.)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЄКТУ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»
Цикл І, адаптаційно-ігровий (1-2 класи). Цикл ІІ, основний (3-4 класи)

Пояснювальна записка

Освітня програма початкової школи ліцею (далі - Програма) науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (далі - Проєкт) розроблена на основі освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (1-4 класи) (наказ Державної служби якості освіти України № 01- 10/196 від 21.06.2024).

Програма містить:

- вступ, де зазначається загальна інформація про освітню програму, її мета, особливості організації освітнього процесу тощо;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-4 класів;
- навчальний план із розподілом годин між освітніми галузями / предметами / інтегрованими курсами за роками навчання;
- перелік навчальних програм, які мають / можуть використовуватися в освітньому процесі;
- опис форм організації освітнього процесу та педагогічних технологій;
- види / форми оцінювання та його інструментарій;
- організаційні питання реалізації Програми.

Освітня програма забезпечує наступність початкової освіти з дошкільним періодом і здатність дитини виконувати під керівництвом учителя прості завдання в типових ситуаціях у чітко визначеній структурованій сфері навчання, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні.

Мета освітньої програми. Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що забезпечує формування у учнів ключових компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в житті, урахування здібностей і можливостей з кожного учня/учениці.

Мета Програми реалізується за рахунок:

- формування в здобувачів освіти стійкого інтересу до навчання, української мови, літератури, математики, історії, природничих наук;
- залучення учнів/учениць до осмисленого читання;
- формування моральних якостей здобувачів освіти;
- розуміння значення української мови в опануванні здобутків української та світової культур;
- виховання поваги до інших мов і світових культур, національної своєрідності кожної літератури;
- закладання основ аналізу художнього твору, знайомство з життєвими та мистецькими віхами в долі письменника;
- формування вміння безпечного й критичного використання медіапродукції, здатності спілкуватися за допомогою медіазасобів.

Актуальність і значущість цієї програми визначається тим, що її розроблено на сучасній теоретико-методологічній базі, зокрема компетентнісному та системно- діяльнісному підході, технології повного засвоєння знань, технології критичного мислення, технології інтенсифікації навчання на основі опорних схем і знакових моделей, технології інтерактивного навчання тощо.

Концептуальними засадами досягнення цілей початкової освіти в Програмі є основні положення компетентнісного, особистісно-діяльнісного, системного та синергетичного підходів, зокрема, низка таких взаємопов'язаних положень:

Компетентнісна початкова освіта в Програмі:

- втілює в життя основні положення компетентнісного підходу та розпочинає процес формування в учнів молодшого шкільного віку ключових компетентностей. До ключових відносимо такі компетентності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математичну компетентність; компетентності 4 в галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічну компетентність; інформаційно-комунікаційну компетентність; навчання протягом життя; громадянські та соціальні компетентності; культурну компетентність; підприємливість і фінансову грамотність (Закон України «Про освіту», статті 1, 12);
- проектується й реалізується на засадах особистісно-діяльнісного підходу як система, що функціонує та розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно зорієнтованої освіти й діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної та діяльнісної спрямованості освіти.

Унікальність Програми виявляється в тому, що:

1. Початкова освіта в Програмі розглядається як феномен, що функціонує та розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмованого, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо. Так, у Програмі реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, що дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладів загальної середньої освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 1–4 класів, які навчаються за Програмою, відбувається під час ранкових зустрічей, на годинах спілкування, на заходах і заняттях у дитячих організаціях та клубах тощо (виховна модель), на уроках «Я пізнаю світ» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цього навчального предмета) та під час вивчення всіх інших навчальних предметів (міжпредметна модель, що реалізується

через технологію ціннісного насичення кожного уроку). Важливою складовою формування соціальної і громадянської компетентностей в учнів класів, які навчаються за Програмою, є ранкові зустрічі, що згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України проводяться на початку кожного навчального дня впродовж 10–15 хвилин. Оскільки Санітарним 5 регламентом встановлюється початок навчальних занять не раніше 8:00, то розпочинаються ранкові зустрічі о 8:10–8:15 за рішенням ліцею. Час на проведення ранкових зустрічей не обліковується в класних журналах, частково компенсує різницю в тривалості навчальних занять, решта якого компенсується роботою вчителя на перервах (лист Міністерства освіти і науки України №1/9- 190 від 2.04.2018 року; лист МОН від 30.08.2024 №1.1/15776-24, чинні інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти).

2. Початкова освіта в Програмі моделюється й упроваджується в освітній процес на засадах синергетичного підходу як нелінійна система відкритого типу, здатна до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного/кількох варіантів його організації, зокрема й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації — у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.
3. Зміст початкової освіти в Програмі визначено відповідно до дидактичних основ конструювання змісту освіти. Згідно з принципом відповідності змісту освіти формаційним і цивілізаційним тенденціям розвитку людства взагалі й українського суспільства зокрема як вихідні розглядаємо положення постнекласичної парадигми освіти, у якій концептуальною освітньою метою визнано створення умов для самоактуалізації та творчої самореалізації особистості в складному нестабільному світі.
4. Характерними для STEM-освіти в Програмі є:
 - STEM-освіта має бути неперервною: розпочинатися в дошкільному віці й тривати впродовж усього життя;
 - мета STEM-освіти в Програмі - розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей;
 - STEM-освіта в Програмі передбачає поглиблене вивчення предметів природничо-математичного циклу;
 - STEM-освіта в Програмі здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів, що забезпечується завдяки інтегрованому навчанню за темами, а не за предметами, навчанню на основі власних відкриттів,

спрямованому на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування ними алгоритму розв'язування винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;

- STEM-освіта в Програмі реалізує дидактичний принцип практичної спрямованості навчання (на основі здобутих знань учні на навчальних заняттях створюють прототипи / моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);
- STEM-освіта в Програмі передбачає посилену увагу до вивчення англійської мови як мови міжнародної наукової комунікації;
- STEM-освіта в Програмі здійснюється як під час навчального заняття / навчального процесу, так і поза ним.

5. Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти в освітньому процесі 1–4 класів, які навчаються за Програмою, реалізуються:

- інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення;
- технологія STEM-освіти (навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язування винахідницьких задач тощо);
- технологія раціонального читання;
- технологія повного засвоєння навчальних одиниць;
- технологія збагачення освітнього процесу.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти формування в учнів ключових компетентностей здійснюється за такими освітніми галузями:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.
5. Інформатична освітня галузь.
6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою або продовжити навчання за цією Програмою, якщо вони навчалися за іншою освітньою програмою

Зарахування учнів до класу, який навчається за Програмою, відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта розпочинається, як правило, із шести років. Діти, яким на 1 вересня

поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в класах, які навчаються за Програмою, цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

До здобуття другого (основного) циклу початкової освіти за Програмою допускаються учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1-2 класах за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» або за іншою освітньою програмою. За бажанням батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які навчалися за іншою освітньою програмою, до класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4 класів ліцею, що працюють за освітньою програмою НПП «Інтелект України»

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4 класів (табл. 1) визначено відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, за якими гранично допустиме тижневе навантаження учнів за класами становить: 1 клас — 20 год/тижд.; 2 клас — 22 год/тижд.; 3 клас — 23 год/тижд.; 4 клас — 23 год/тижд.

Навчальний план початкової школи ліцею, що працює за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»

Навчальний план початкової школи ліцею, що працює за Програмою (далі - Навчальний план, табл. 2), розроблено на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (наказ Державної служби якості освіти України № 01-10/196 від 21.06.2024).

Таблиця 1

Загальний обсяг навчального навантаження для 1–4 класів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»

Назва освітньої галузі	Кількість навчальних годин на рік			
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Мовно-літературна	280	315	315	315
Математика	105+35	140	140	140
Мовно-літературна	280	280+35	280+35	280+35
Математична				
Природнича				
Соціальна і здоров'я-збережувальна				
Громадянська та історична				
Технологічна				
Мистецька				
Фізкультурна*				
Інформатична			35	35
Мистецька	35	35	35	35
Фізкультурна	70	70	70	70
Усього	770+35	840+35	875+35	875+35
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету	805	875	910	910
Гранично допустиме річне навантаження учнів	700	770	805	805

Таблиця 2

Навчальний план початкової школи ліцею, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість навчальних годин у класах на тиждень				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна (українська мова)	Українська мова	6	6	6	6	24
Мовно-літературна	Іноземна мова (англійська мова)	2	3	3	3	11+1
Математика	Математика	3+1	4	4	4	15+1
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8	8+1	8+1	8+1	32+3
Математична						
Природнича						
Соціальна і здоров'я-збережувальна						
Громадянська та історична						
Технологічна						
Мистецька						
Фізкультурна*						
Інформатична				1	1	2
Мистецька	Мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура*	2	2	2	2	8
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної та варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26	100

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»; 1-4 класи; мовно-літературна освітня галузь — 1 год/тижд.; громадянська та історична, інформатична

(для 2 класу), природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна освітні галузі — разом 4 год/тижд.; математична освітня галузь — 1 год/тижд.; мистецька освітня галузь — 1 год/тижд.; фізкультурна освітня галузь — 1 год/тижд.; ** Години, передбачені для фізичної культури (навчальні предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

У навчальному плані використано надану Державним стандартом початкової освіти можливість здійснення повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література) реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (1-4 класи - 6 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1-4 класи - 1 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Англійська мова» (1 класи - 2 год/тижд.; 2-4 класи - 3 год/тижд.).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Математика» (1 класи - 3+1 год/тижд.; 2-4 класи - 4 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1-4 класи - 1 год/тижд.).

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Мистецтво» (1-4 класи - 1 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1-4 класи - 1 год/тижд.); фізкультурної освітньої галузі - через навчальні предмети «Фізична культура» (1-4 класи - 2 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1-4 класи - 1 год/тижд.).

Внесення до навчального предмета «Я пізнаю світ» однієї години фізкультурної галузі забезпечує належний рівень рухової активності учнів та дає можливість інтегровано реалізувати здоров'язбережувальну мету освіти завдяки систематичному виконанню різноманітних вправ для психологічного розвантаження, зняття перевтоми, а також для профілактики найпоширеніших відхилень у здоров'ї молодших учнів — порушення зору, постави тощо.

Мета і завдання громадянської й історичної, інформатичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ» (1-4 класи - 4 год/тижд.), а також під час вивчення всіх інших навчальних предметів. Водночас у 3-4 класах мета й завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються також у процесі вивчення навчального предмета «Інформатика» (1 год/тижд.).

Навчальний план містить інваріантну складову.

Варіативна складова Базового Навчального плану (1-4 класи - 1 год/тижд.) використовуватися у 1 класі на підсилення предмету інваріантної складової- математика. У зв'язку зі спрямованістю Програми на реалізацію основних положень STEM- освіти, інтеграції української освіти в європейський і світовий освітній простір виділення годин варіативної складової здійснюється на навчальний предмет «Я пізнаю світ» (2-4 класи - 1 год/тижд.)

Навчальний план орієнтований на роботу ліцею за 5-денним навчальним тижнем.

Перелік навчальних програм, які мають / можуть використовуватися для реалізації освітньої програми Навчальні програми з грифом «Схвалено до для використання в освітньому процесі»:

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Класи	Ким затверджено	Чим затверджено
Навчальна програма «Українська мова. 1–4 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науковопедагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Булахова Л. М., Гавриш І. В., Жук Г. О., Райська Т. В., Северіна О. В., Щербакова О. О., Ярмач І. М.)	1–4	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 20 червня 2023 (протокол № 5); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.01392023
Навчальна програма «Математика. 1–4 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науковопедагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О.)	1–4	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 20 червня 2023 (протокол № 5); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0140-2023
Навчальна програма «Я пізнаю світ. 1-4 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт. Булахова Л. М., Гавриш І.В., Доценко С. О., Жук Г. О., Калиновська Г. О., Райська Т. В., Северіна О. В., Щербакова О. О., Ярмач І. М.)	1–4	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 20 червня 2023 (протокол № 5); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0141-2023

Перелік навчальних програм, які мають / можуть використовуватися в освітньому процесі для реалізації Програми

Освітня галузь	Предмет/інтегрований курс/курс за вибором	Повна назва програми
Мовно-літературна	Іноземна мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22
Інформатична	Інформатика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22
Мистецька	Мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура	Фізична культура	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22

Форми організації освітнього процесу та педагогічні технології

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

В освітньому процесі 1–4 класів за Програмою реалізуються педагогічні технології:

- інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, зокрема кооперативне навчання, навчання на основі власних 13 відкриттів, робота в парах або групах, технологія навчання в грі, дискусія, метод проєктів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;
- технологія STEM-освіти (навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язування винахідницьких задач тощо);
- технологія раціонального читання, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно

обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час. Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів: 1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і подумки, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування; 2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Ключові слова», «Питайлик», «Техніка аргументації»; 3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ; 4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, текстиописи, тексти-міркування;

- технологія повного засвоєння навчальних одиниць, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, методиці інтервальних повторень;
- технологія збагачення освітнього процесу, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензулі. Відповідно до цієї моделі в Програмі передбачено систему заходів, спрямованих на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту.

Основними формами організації освітнього процесу є очна (різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або у позаурочний час), індивідуальна та дистанційна форма здобуття освіти. Під час надзвичайних обставин при очній формі навчання освітній процес може бути організований з використанням технологій дистанційного навчання. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного у пункті 7 розділу I наказу МОН № 1115 від 08.09.2020 (зі змінами Наказ МОН № 201 від 24.02.2023).

У класах, у яких організовано здобуття освіти за дистанційною формою (як окремою формою) освітній процес здійснюється відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти (Наказ МОН від 08 вересня 2020 року № 1115). Порядок організації індивідуальної форми здобуття освіти в ліцеї відбувається відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (Наказ МОН від 12.01.2016 № 8 зі змінами).

Дистанційне/очне навчання осіб із особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку. Освітній процес під час дистанційного навчання осіб з особливими освітніми потребами забезпечується за участі асистента вчителя та/або асистента учня.

Види / форми оцінювання та його інструментарій

Відповідно до статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне,

незалежне, недискримінаційне та доброчесне оцінювання результатів його 15 навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Установлення ступеня досягнення учнями 1–2 класів обов'язкових результатів навчання здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН від 13.07.2021 № 813 та розробленої власної системи оцінювання результатів навчання учнів, затвердженої на засіданні педагогічної ради ліцею (Протокол №2 від 29 серпня 2024). Навчальні досягнення здобувачів у 1-х та 2-х класів підлягають вербальному, формувальному (підсумковому) оцінюванню. Навчальні досягнення здобувачів у 3-4-х класах підлягають рівневному (формувальному та підсумковому) оцінюванню (рівневе оцінювання: високий, достатній, середній, початковий) відповідно до вимог чинного законодавства.

Оцінювання результатів навчання учнів, під час дистанційного навчання, може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцзв'язку та інструментарію оцінювання, визначеного освітньою програмою ліцею (діагностувальні роботи, фідбеки, проекти тощо). Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–2 класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання.

У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень.

Результати навчання учнів 2-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностувальної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх 16 галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностичної роботи є оцінне судження («чудово» / «добре» / «працюй уважніше» / «можеш краще»). Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо.

Оцінювання результатів навчання учнів 3–4-х класів здійснюється за допомогою формувального та підсумкового оцінювання відповідно до вимог чинного законодавства. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, що здійснюється лише з метою моніторингу якості освітнього процесу в класах.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох

тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи (1-4 кл.).

Тематична діагностувальна робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності. Діагностувальні роботи можуть містити завдання, які виконують усно (переказ, власне висловлення тощо), письмово (списування, диктант, тестові завдання тощо), практично (дослід, моделювання/ конструювання, виконання практичної роботи тощо) та завдання, що передбачають виконання роботи з допомогою електронних освітніх ресурсів.

З предметів мовно-літературної освітньої галузі система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (1-4 кл.), читання (2-4 кл), говоріння (1-4 кл), письмо (2-4 кл.). Комбінування навчальних завдань у діагностувальних роботах вчитель може здійснювати самостійно. З математики тематичні діагностувальні роботи можуть бути комбінованими, у тому числі з тестових завдань закритого й відкритого типів, та містити навчальні завдання на виявлення стану сформованості навичок читання, запису і порівняння чисел, обчислювальних навичок, навичок читання і запису 17 математичних виразів/рівностей/нерівностей, розв'язування рівнянь, уміння розв'язувати задачі, розпізнавання й побудову геометричних фігур, оперування величинами тощо з урахуванням програмового матеріалу, що опрацьовувався. Водночас учитель може практикувати проведення тематичних діагностувальних робіт, які передбачають перевірку одного із результатів навчання (обчислювальних навичок, уміння розв'язувати задачі тощо). Одна з тематичних діагностувальних робіт протягом року може передбачати виявлення стану сформованості навичок усних обчислень. Зміст завдань у такій роботі, зазвичай, може охоплювати різні змістові лінії навчальної програми з математики. З інтегрованих курсів, змістове наповнення яких охоплює природничу, соціальну і здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі, тематичні діагностувальні роботи можуть містити тестові завдання закритого і відкритого типів на виявлення стану опанування учнями програмового матеріалу, практичні роботи з картами, приладами, моделями, а також графічні роботи, за допомогою яких перевіряється вміння інтерпретувати інформацію за допомогою моделі, малюнка, схеми тощо. Система тематичних діагностувальних робіт у 3-4 класах може містити комплексні діагностувальні роботи для кожного класу, зміст яких охоплює мовно-літературну, математичну, природничу освітню галузі. Тематичні діагностувальні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» не проводять.

Кількість і періодичність діагностувальних робіт з предмета вивчення/інтегрованого курсу учитель може визначати самостійно під час складання календарно-тематичного плану.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення. Для підсумкового оцінювання в кінці навчального року достатньо мати записи оцінювальних суджень у робочих зошитах, навчальних посібниках з друкованою основою, зошитах\аркушах для діагностувальних робіт, носіях взаємозв'язку з батьками, у класному журналі. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формування оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції в знаннях, уміннях, навичках.

Організаційні питання реалізації Програми

Класи, що працюють за Програмою, використовують підручники, які рекомендовані наказом МОН України для використання в закладах загальної середньої освіти. З метою реалізації завдань Програми додатково можуть використовуватися навчальні комплекти (навчальні посібники, навчально-методичні посібники, зошити з друкованою основою, атласи та інтелект-карти, мультимедійні засоби навчання тощо), що мають відповідний гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» та відповідають меті 19 Програми.

Права й обов'язки учасників освітнього процесу в класах, які навчаються за Програмою, визначаються Законами України «Про освіту»,

«Про повну загальну середню освіту», статутом закладу загальної середньої освіти та правилами внутрішнього розпорядку ліцею.

Директор

Катерина АЛЕКСЄЄВА